

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον υπό του Υπουργείου της Παιδείας ως το κατ' ἐξακὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχόν, εἰς τὴν ζωὴν ἡμῶν, ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ως ἀνάγκησιν αἰρίστων καὶ χρησιμωτάτων εἰς τοὺς παίδας.

ΤΙΜΗ ΣΥΔΡΟΜΗΣ ΔΙ' ἘΝ ΕΤΟΣ
Ἐσωτερικοῦ δραχ. 7. — Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 8
Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοῦνται τὴν 1ην ἐκαστοῦ μηνὸς καὶ εἶνε προπληρωτέαι δι' ἓν ἔτος.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
Ἐν Ἑλλάδι λεπ. 15. — Ἐν τῷ Ἐξωτ. φρ. χρ. 0,15
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ἐν Ἀθήναις
Ὁδὸς Πατησίων, ἀριθ. 11 Β, παρὰ τὰ Καυτεῖα

Περίοδος Β. — Τόμ. 7^{ος}

Ἐν Ἀθήναις τὴν 23 καὶ 30 Δεκεμβρίου 1900

Ἔτος 22^{ος}. — Ἀριθ. 53-54

ΤΟ ΔΩΡΟΝ ΤΗΣ ΝΟΥΝΑΣ

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 429)

Παρήλθον πολλοὶ μῆνες. Ὑποθέσεις ἐκάλεσαν τὴν κυρίαν Χρυσοβέργη εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ ἐπωφελήθη τῆς εὐκαιρίας διὰ νὰ διέλθῃ ὀλίγας ἡμέρας εἰς τὴν πρωτεύουσαν, φιλοξενουμένη ὑπὸ τῆς κυρίας Κοσμά.

Αἱ ἐπισκέψεις αὐτῆς αἱ ὀλιγοήμεροί τῃ ἦσαν ἀνέκδοτον εὐχάριστοι. Ἡ κυρία Κοσμά ἦτο λαμπρὰ κυρία, ἡ δὲ βαπτιστικὴ τῆς, πρὸς τὴν ὁποίαν ἔτρεφε πολλὴν ἀγάπην, — δικαιοδογημένην ἄλλως τε ἐνεκα τῆς ἀξιεράστου φύσεως τοῦ κορασίου, — εἶχε γίνῃ ὅτι ἐφαίνετο ἐξ ἀρχῆς πρότυπον νεανίδος ὁραίας, εὐφυοῦς, μορφωμένης.

Μετὰ τὸ δεῖπνον, τὴν ἐπῆρεν εἰς τὸ δωμάτιον, τὸ ὅποιον τῇ εἶχον ἐτοιμάσει διὰ νὰ ὁμιλήσῃ ὀλίγον μὲ τὴν βαπτιστικὴν τῆς, πρὶν πεσεῖν εἰς τὸ κρεβάτι.

— Να ἤξευρατε, ἀγαπητὴ μου νουνα, εἶπεν ἡ νεανίς μετ' ὀλίγας στιγμῆς συνουρίας, πόσον εἰμαι εὐτυχὴς πού σας βλέπω! Εἶχα τόσα πράγματα νὰ σας εἰπῶ. Εἶνε ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ πράγματα πού δὲν γράφονται εἰς ἐπιστολήν. Πολλὲς φορές ἀρχίσαν νὰ σας γράψω, ἀλλὰ δὲν με ικανοποιούσαν αἱ ἐπιστολαὶ μου καὶ τὰς ἐσχίζα. Ἦθελαν, εἶχα ἀνάγκην νὰ σας εἰπῶ πόσον μού ἐφάνη χρησίμῳ καπνὸν δῶρον πού μου ἐστεῖλατε.

— Αἱ! καὶ ἐγὼ ἴσα-ἴσα ἤθελαν νὰ σου παραπονεθῶ, διότι δὲν το βλέπω. εἶπεν ἡ κυρία Χρυσοβέργη, ἡ ὁποία μετ' ἐκπληξέως δυσχερέστου παρετήρησε τὴν ἀπουσίαν τοῦ δακτυλίου ἀπὸ τὴν χεῖρα τῆς βαπτιστικῆς τῆς.

— Δὲν εἰμ' ἐνδεὴς νὰ το μεταχειρίζωμαι αἰωνίως, ἀπήντησεν ἡ Ἰωάννα ἐκπλαγίστα καὶ αὐτὴ. Ἀλλὰ πιστεύσατε ὅτι μού εἶνε πολὺ τιμὸν, χρησιμώτατον, καὶ χωρὶς νὰ καυχῆθῶ, νομίζω ὅτι συντέλεσε πολὺ νὰ διορθωθῶ ἀπὸ πολλὰ ἐλαττώματα πού εἶχα, ἀπὸ τὴν ὀνηρίαν, ἐν μέρει ἀπὸ τὸν ἐγωϊσμόν.

— Δὲν σ' ἐννοῶ, παιδί μου, ἐξηγήσου.

— Μὰ νὰ : ἕως τώρα δὲν μου ἤρρεσε πολὺ ἡ ἐργασία, ἡ τάξις, ἡ νοικοκυροσύνη· τὸ δῶρόν σας μού ὑπενθύνισεν καὶ μ' ἔκαμε νὰ νῆμιθω ὅτι ἡ ἀρχὴ εἶνε καλὸν πρᾶγμα, ὅτι πρέπει.

— Ὅχι, δὲν ἔδωκεν ἡ νουνα καὶ πάλιν δὲν σ' ἐννοῶ. Τί σχέσιν ἔχουν αὐτὰ μὲ τὸ δῶρόν μου; Πότε σοῦ ὑπενθύνισα; πότε σ' ἐσυμβούλευσα; Ἀλλῶς τε ἐγὼ ποτὲ δὲν εἶχα τὴν ιδεάν ὅτι ἔχεις ἀνάγκην ἀπὸ συμβουλῶν!

— Καὶ ὁ σάκκος, νουνα... Ἐξέλασατε λοιπὸν τὸν ὠραῖον σάκκον τοῦ ἐργοχείρου πού μου ἐστεῖλατε τὴν περασμένην Πρωτοχρονίαν;... ἓνα σάκκο βελουδένιον μὲ γαλαζίαις μεταξωτὲς κορδέλας, γυναικῶνα ἀργυροκέντητον.

Ἡ νουνα ἐκύτταξε τὴν βαπτιστικὴν τῆς μὲ ἀνοιχτὸν στόμα.

— Καὶ τὸ μπιλιετάκι σας, πού μου ἐγράφατε νὰ τὸν θεωρῶ ὡς μαργαρίτην; Ἐξηκολούθησεν ἡ Ἰωάννα. Αὐτὸς ὁ σάκκος ὑπῆρξεν ὁ καλλίτερος μού συντροφός, ἀπὸ τότε πού μου τὸν ἐστεῖλατε, ἂν καὶ ἐντρέπομαι πού σας το λέγω, τὴν πρώτην στιγμὴν δὲν μ' εὐχαρίστησε διόλου.

Καὶ ὁμιλοῦσα ἐλονέν ἡ Ἰωάννα ἐτρέξεν ὡς ἀστραπὴ εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον καὶ ἔφερε τὸ περιούσιον λόγιον σάκκιδιον.

— Μπα!.. ἀνέκραξεν ἡ κυρία Χρυσοβέργη. Τὸ δῶρον τῆς Γιαννούλας Βλάχου!.. Πῶς βρέθηκε ἔτα χεῖριά σου!..

— Τῆς Γιαννούλας Βλάχου; Ποιᾶ εἶνε αὐτὴ ἡ Γιαννούλα Βλάχου; ἠρώτησεν ἡ Ἰωάννα.

— Μιὰ ἄλλη βαπτιστικὴ μου. Αὐτὴ

ἡ καμμένη δὲν εἶνε πλουσιὰ σὰν ἐγώ, καὶ ὅτι ἄλλο. Καὶ ἐπειδὴ καθὲς χρόνον συνιθίζω νὰ τῆς καμνὼ δῶρον ἐσυλλογίσθηκα ὅτι αὐτὸς ὁ σάκκος, ὁ ὁποῖος καλῶς εἶνε κομψώτατος, ἤμπορούσε νὰ τῆς εἴναι καὶ χρησίμῳ, συγγενῶς καὶ νὰ τῆς ἀρεστῇ.

Ἡ κυρία Κοσμά, ὅπως καὶ ἡ κυρία Χρυσοβέργη, ἔβλεπε τὸν σάκκον μὲ τὴν ἀγάπην τῆς μητρὸς καὶ τῆς ἀδελφῆς.

Τῆς ἔβαλαν μέσα καὶ μιὰ δακτυλίδιον καὶ ἓνα ψαλίδιον καὶ ὅτι ἄλλο ἐχρεώετο διὰ νὰ γίνῃ τὸ δῶρόν μου τέλειον. Δὲν εἶχα οὕτως παρατηρήσει τὰ γυναικῶνα. Εἶμαι, εἶπε, ὀλίγον μωρὴ καὶ τὰ ἐπῆρα γιὰ ἀπλὰ κεντήματα. Ὅσο διὰ τὴν καρτὴν μου αὐτὴ δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν μὲ τὸν σάκκον ἔπρεπε νὰ συνοδεύῃ τὸ μαργαριτάρι.

— Ποιό μαργαριτάρι; ήρώτησεν ή Ίωάννα.

— Ένα δακτυλίδι με μαργαριτάρι, πού σου έστέλλα μέσα εις ένα κουτί μπομπόνια.

— Δακτυλίδι με μαργαριτάρι! τὸ δ' νειρόν μου! Ακριβῶς δὲ, τι φανταζόμεν ὅτι θά μου έστέλλατε! δηλαδὴ τὸ πρᾶγμα πού έποθοῦσα περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο!...

Καί ή Ίωάννα, πνιγομένη ἐκ τῆς συγκινήσεως, ἀνίκανος νά συγκρατηθῇ, βλέπouσα ὅτι ἐχάθη δι' αὐτὴν τὸ κόσμημα, τὸ ὁποῖον τόσον εἶχεν ἐπιθυμήσει, κατέπεσεν εἰς μίαν πολυθρόναν.

— Ἐλπίζω ὅτι ή ἄλλη σας βαπτιστικά, εἶπε διακοπτομένη ὑπὸ λυγμῶν, θά ὑπῆρξε πολὺ εὐτυχῆς μετὰ τὸ δακτυλίδι μου καί μετὰ τὰ μπομπόνια μου...

— Ἐννοία σου, κόρη μου, καί αὐριο ἐγὼ θά σου ἀγοράσω ἄλλα μπομπόνια, εἶπεν ή κυρία Χρυσοβέργη, ἐννοοῦσα ἐπιτέλους τὸ λάθος τὸ ὁποῖον εἶχε κάμῃ κατὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν δύο δεμάτων· ή δὲ Γιαννούλα θά δώσῃ ὅπισθ' τὸ δακτυλίδι, πού δὲν ἦταν γι' αὐτή. Θά ὑπάγω νά τὴν εὗρω ἀμέσως αὐρίον.

Ἡ ἔμψυτος ἀγαθότης τῆς Ίωάννας, ή κρυμμένη εἰς τὸ βάθος τῆς ψυχῆς τῆς, ἀνῆλθε τώρα εἰς τὴν ἐπιφάνειαν.

— Νουνά μου, σὰς παρακαλῶ! ἀνέκραξε· μὴ κάμετε τέτοιο πρᾶγμα! Συλλογισθῆτε τὴν λύπην πού θά αἰσθανθῇ. Ὅχι, σὰς παρακαλῶ, μὴ τῆς πάρετε πίσω τὸ δακτυλίδι.

— Ἀλλ' αὐτὸ κοστίζει... τὸ ἀγόρασα γιὰ σένα... σὺ ἔχεις χεράκια πού εἶνε ἄξια νά φοροῦν μαργαριτάρια... ἐνῶ ή καίμενη ή Γιαννούλα...

— Δὲν πειράζει, νουνά, εἶπεν ή Ίωάννα, μειδιδῶσα ἐν τῷ μέσῳ τῶν δακρύων τῆς διὰ τὸ φιλοφρόνημα τῆς νουνᾶς τῆς· δὲν πειράζει! Ἡ Γιαννούλα θά ἔχῃ βέβαια τὴν ἰδεάν ὅτι δι' αὐτὴν ἐδιαλέξατε τὸ δακτυλίδι, καί φαντασθῆτε πόσον θά προσβληθῇ, πόσον θά ταπεινωθῇ, ὅταν μάθῃ ὅτι τῆς τὸ έστέλλατε κατὰ λάθος! Χωρὶς νά το θέλω ἐκλαуса πρὸς ὀλίγου ἦταν κάμωμα παιδακίσιο καί ἐντρέπομαι τώρα γι' αὐτό. Δὲν ἤμπορῶ, ὅχι, δὲν θέλω νά τῆς πάρετε τὸ δακτυλίδι· θά μου εἰσέλθῃ πάντα ὅτι τῆς το ἔκλεψα, καί ἴσως αὐτὸ θά ἐνόμιζε κ' ἐκείνη. Ἐπειτα, προσέθεσε, θά ἤμουν ὑποχρεωμένη νά τῆς δώσω πίσω τὸν σάκκον, καί δὲν θέλω τώρα νά τον στερηθῶ. Τὸν ἀγαπῶ. Χωρὶς αὐτὸν θά ἐγίνόμην πάλιν ὅ,τι ἐκινδύνουσα νά γίνω: ἀδιάφορος, ὀκνηρά, ἐγώιστρια... Ἐνόησα ὅτι ὑπάρχουν εἰς τὸν κόσμον καί ἄλλαι ἀπολαύσεις, ἐκτὸς τῶν διασκεδάσεων, καί εἶχα τὴν εὐχαρίστησιν νά ἐλαφρώσω τὴν μὴτέρα μου ἀπὸ μερικᾶς φροντίδας τοῦ σπιτιοῦ... Ἐπειτα ἐγίνα μελὸς ἐνδὸς φιλικῶν θρωπικῶν Συλλόγου, τὸν ὁποῖον ἴδρου-

σαν μερικὰ κορίτσια καλὰ τῶν Ἀθηνῶν. Ἐρραψα ἀσπρόρρουχα δι' ἄσθενεῖς, φορεματάκια διὰ παιδιὰ... καί τα ἔρραψα μόνη μου, μετὰ τὰ ἐργαλεῖα πού μου έστέλλατε... Καί τότε μοῦ ἐφάνη, ὅτι τὸν «μαργαριττὴν» πού ἔλεγε τὸ γραμματάκι σας τὸν ἀνεκάλυψα εἰς τὸ βάθος αὐτοῦ τοῦ σάκκου...

★

Τὴν ἐπαύριον, ή κυρία Χρυσοβέργη ἔκρουσε τὴν θύραν τοῦ μικροῦ διαμερίσματος, ὅπου κατῴκει ή Γιαννούλα Βλάχου μετὰ τὴν μητέρα τῆς. Δὲν ἤρχετο διὰ νὰ πάρῃ ἀπὸ τὴν βαπτιστικὴν τῆς τὸ δακτυλίδιον, τὸ ὁποῖον τῇ εἶχε στείλῃ κατὰ λάθος, διότι ὑπεσχέθη εἰς τὴν Ίωάνναν νά μὴ το κάμῃ, ἀλλὰ διὰ νὰ μάθῃ ἂν καί τὸ δακτυλίδιον εἶχεν, ὅπως ὁ σάκκος, τὴν ἱστορίαν του.

Ἡ Γιαννούλα ἦτο μόνη, μελετῶσα τὰ μαθηματὰ τῆς, διότι ή πτωχὴ κόρη ἐσκόπευε νά γίνῃ διδασκάλισσα καί κατεγίνετο μετ' ἐκτάκτου ἐπιμελείας.

Ἡγέρθη ἀμέσως καί ἐνηγκαλίσθη καί κατεφίλησε τὴν ἐπισκέπτριαν.

— ὦ, νουνά, εἶπε, πόσον εἶμαι εὐτυχῆς πού σας βλέπω! Καί νὰ ἰδῆτε πού αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἴσα-ἴσα σὰς εἶχα ἔστ' οὐ μου, σὰς ἐσυλλογιζόμην, καί ἔλεγα: Ἀχ, νά τὴν ἔβλεπα...

— Ἀλήθεια; τί σύμπτωσις! εἶπεν ή κυρία Χρυσοβέργη, καθημένη εἰς τὴν πολυθρόναν, τὴν ὁποίαν τῆς ἐπλησίασεν ή βαπτιστικὴ τῆς. Καί διατί μὴ εἶχες εἰς τὸν νοῦν σου; Διατί ἤθελες νά μ' ἐβλέπετε τώρα;

— Ἰδοὺ διατί. Πρὸ ὀλίγου, ἐνῶ ἐμελετοῦσα, μία ἀκτίς τοῦ ἡλίου διεπέρασε τὸ παραπέτασμα καί ἔπεσεν ἐπάνω εἰς αὐτὸ τὸ μαργαριτάρι. Καί ή Γιαννούλα ἔδειξε τὸ δακτυλίδιον, τὸ ὁποῖον ἐλαμπεν εἰς τὸν παράμεσον τῆς ἀριστερᾶς, καί τὸ ὁποῖον ή κυρία Χρυσοβέργη εἶχεν ἤδη παρατηρήσει. — Ἀμέσως σὰς ἐσυλλογίσθηκα καί ἐπεθύμησα πολὺ νά σας εἶχα ἐδῶ, διὰ νά σὰς πῶ κάτι τι.

— Λέγε λοιπὸν, κόρη μου. Ἦλθα ἐπίτηδες διὰ νά σε ἀκούσω.

— ὦ, χρυσῇ μου νουνά! ἀνέκραξεν ή Γιαννούλα ζωηρῶς· πόσον σὰς ἀγαπῶ! Πάντοτε εἰσθε καλὴ γιὰ μένα, ἀλλ' ἀπὸ τὴν ἡμέρα πού μου έστέλλατε αὐτό, (καί ἔδειξε τὸ δακτυλίδιον,) ἀπὸ ἐκείνη τὴ στιγμὴ μ' ἐκάματε τὸ πλέον εὐτυχισμένο κορίτσι τοῦ κόσμου! Ποτέ πειὰ δὲν μουρμουρίζω, ποτέ δὲν παραπονοῦμαι, ποτέ δὲν μελαγχολῶ...

— Μὰ τί; σοῦ συνέβαινεν αὐτὸ ἄλλοτε;

— Ἐ... καμμιά φορά.

— Καί τώρα;

— Ἀ, τώρα ἀλλάξα, δὲν εἶμαι ή ἴδια... Εἶνε πειὸ εὐκόλο νά εἶνε κανένας καλός, ὅταν ή ζωὴ του εἶνε καλὴ, ὅταν αἱ περιστάσεις εἶνε εὐνοϊκαί, ἂν καί ὑ-

πάρχουν ἄνθρωποι πού εἶνε καλοὶ καί ὅταν ἀκόμη συμβαίη τὸ ἐναντίον. Αὐτοὶ ἐγεννήθησαν ἔτσι, καί τὰ δεινὰ τοῦ βίου ἀντὶ νὰ τοὺς παροξύνουν, τοὺς κάμνουν ἀκόμη πειὸ καλοὺς. Ἡ Γιαννούλα σας ὁμῶς δὲν εἶνε χυμὴν σὲ τέτοιο καλοῦπι.

— Καί σὲ τί καλοῦπι εἶνε χυμὴν ή Γιαννούλα μου; ήρώτησεν ή κυρία Χρυσοβέργη, μειδιδῶσα διὰ τὴν ἀπρόοπτον ἐκφρασιν τῆς βαπτιστικῆς τῆς.

— Φοβοῦμαι ὅτι ἐγεννήθηκα φύσει ἀπαισιδόξος. Μοῦ ἤρесе πάντοτε νά πέρνω τὰ πρᾶγματα ἀπὸ τὴν ἀνάποδῃ, καί νά βλέπω τὸν κόσμον μαῦρον σὰν μέσα ἀπὸ γυαλιὰ καπνισμένα...

— Καί τώρα;

— Τώρα βλέπω μέσα ἀπὸ ἓνα ὠραῖο μαργαριτάρι, καί ὅ,τι πρὶν μοῦ εἰσέλθῃ, τώρα τὸ βλέπω στολισμένο μετὰ λαμπρότερα χρώματα. Ὅταν δὲ συλλογίζομαι τὴν νουνά μου... Θέλετε νά σας τα ἐξομολογήθῃ ὅλα;

— Γιατί ὅχι; ἂν αὐτό, ἀγαπητὴ μου, πρόκειται νά σε ἀνακουφίσῃ...

— Ναί! σταθῆτε ὁμῶς νά γονατίσω εἰς αὐτὸ τὸ μαξιλάρι, γιὰ νά μὴ βλέπετε τὸ πρόσωπό μου.

— Γονάτισε, ἂν σου ἀρέσῃ, ἀλλὰ μὴ μου κρύψῃς τὸ προσωπάκι σου. Θέλω νά το βλέπω.

— Μὰ εἶνε τόσῳ ἄσχημον αὐτό πού θά σας εἰπῶ!

— Μή σε μέλῃ, λέγε.

— Χρυσῇ μου νουνά, ἦσθε πάντοτε πολὺ καλὴ σὲ μένα, καί ή καίμενη ή μαμά μου σὰς εὐγνωμονοῦσε. Σὰς εἶχε καί σὰς ἔχει πάντοτε εἰς τὴν καρδίαν τῆς, γιὰ τὰ δῶρα πού μου ἐκάμαντε: φουστάνια, ἐπανωφόρια, καί ἄλλα πρᾶγματα χρήσιμα. Ἐγὼ ὁμῶς... ἐγὼ... Πρέπει νά ἐξακολούθω; εἶπεν ή Γιαννούλα, ταπεινοῦσα τὴν κεφαλὴν ἐξ ἐντροπῆς.

— Ναί, ἐξακολούθησε.

— Ἐγὼ λοιπὸν ἔλεγα: Ἡ νουνά μᾶς μεταχειρίζεται ὡς πτωχοὺς, καί εἶνε ἀλήθεια ὅτι εἴμεθα πτωχοί. Δὲν μας φθάνει ὁμῶς ή πτώχεια μας; Εἶνε ἀνάγκη νά μᾶς τὴν ἐνθυμίζῃ, νά μας κάμῃ νά τὴν αἰσθανώμεθα περισσότερο; Δὲν ἤμποροῦσε ἄρα γε νά με μεταχειρισθῇ μιὰ φορὰ καί μένα, ὡς κόρην πού δὲν ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ τίποτε;

— Ἀ! ἔκαμεν ή κυρία Χρυσοβέργη, συγκινηθεῖσα.

— Βλέπετε, νουνά, πόσον ἄσχημον εἶνε αὐτὸ πού εἶχα νά σας εἰπῶ, καί πόσον ἀναξία ἤμουν νά λάβω αὐτὸ τὸ δακτυλίδι, αὐτὸ τὸ θαυμάσιον δακτυλίδι; ὦ, τί εὐτυχῆς ἐμπνευσίς νά μου στείλετε τέτοιο δῶρον, χρυσῇ μου νουνά! Δὲν θά μου πῆτε τί σας ἔκαμε νά σχεφθῆτε ἔτσι φέτος, καί νά μου προξενήσετε τόσην εὐχαρίστησιν;

— Μὰ καλὰ τὸ εἶπεσ. ἦτο εὐτυχῆς ἐμπνευσις! εἶπεν ή κυρία Χρυσοβέργη, ἐνθυμούμενη τὴν ὑπόσχεσιν, τὴν ὁποίαν εἶχε δώσῃ εἰς τὴν Ίωάνναν, νά κρύψῃ δηλαδὴ τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ τὴν ἄλλην τῆς βαπτιστικῆς, καί μὴ θέλουσα ἄλλως τε νά καταστρέψῃ τὴν χαρὰν τῆς πτωχῆς κόρης.

— Ὅπως καί ἂν εἶνε, αὐτὸ τὸ δῶρον ὑπῆρξε δι' ἐμὲ πηγὴ ἀληθινῆς εὐτυχίας. Πόσον εἶμαι εὐτυχῆς πού εἴμπορῶ σῆμερον νά σὰς το εἰπῶ! Ὅσakis κυττάζω τὸ μαργαριτάρι, συλλογίζομαι ἐκείνην πού μοῦ το ἐχάρισε, καί λέγω μετὰ τὸν νοῦν μου ὅτι δὲν εἴμπορεῖ κανεὶς νά κάμῃ τέτοιο δῶρον παρὰ εἰς πρόσωπον πού τὸ ἀγαπᾷ, ὅτι ἤμουν ἀχάριστη νά μὴ μαντεύω τὴν ἀγάπην πού μου εἶχεν ή νουνά μου καί νά μὴ τῆς τὴν ἀνταποδίδω, ὅτι πρέπει νά κάμω πολλὰ διὰ νά τὴν ἱκανοποιήσω, καί ὅτι, ἂν καί μετὰ τὴν ἐξομολόγησίν μου διατηρήσῃ ἀκόμη ὀλίγην ἀγάπην πρὸς ἐμὲ, θά τῆς εἶμαι ἀπείρως, αἰώνιως εὐγνωμῶν.

— Εἶμαι εὐτυχῆς, ἀγαπητὴ μου Γιαννούλα, διότι τὸ δακτυλίδι αὐτὸ σοῦ ἐπροξένησε τόσην εὐχαρίστησιν, εἶπεν ή κυρία Χρυσοβέργη, ἐπιθέτουσα ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς κόρης φίλημα θερμότερον τοῦ συνήθους, — καί εὐτυχῆς ἐπίσης διότι μοῦ ὤμειλῃσες μετὰ τόσην εὐκρίνειαν. Τώρα πού γνωρίζομεθα καλλιτέρας, θαγαπώμεθα περισσότερο... πολὺ περισσότερο.

Καί αἰσχυνομένη κατὰ βάθος, διότι ὠφείλε τὴν ἀγάπην τῆς βαπτιστικῆς τῆς εἰς ἓν λάθος τῆς, προσέθεσε καθ' ἑαυτὴν:

«Ὁ Θεὸς ἡξεύρει τί κάμνει... Ναί, τὸ λάθος μου ἦτο ἐκ Θεοῦ. Ἄν ὁ μαργαριττὴς αὐτὸς δὲν ἀρμύζῃ τόσον εἰς τὴν τραχεῖαν χεῖρα τῆς Γιαννούλας, ὅσον θά ἤρμυζεν εἰς τὴν βελουδίνην χεῖρα τῆς Ίωάννας, ἦνοιξεν ὁμῶς τὴν καρδίαν τῆς πτωχῆς ἐκείνης, τὴν κλεισπὴν εἰς τὴν πρὸς τὴν Ἀγάπην, ἐν ᾧ πάλιν ὁ σάκκος τοῦ ἐργοχείρου, ὁ ὁποῖος ἐστάλη πρὸς τὴν πλουσίαν μου βαπτιστικὴν, ἦνοιξε τὴν ἰδικὴν τῆς καρδίαν πρὸς τὰ σοβαρὰ καί τὰ χρήσιμα.»

Καί αἰσχυνομένη κατὰ βάθος, διότι ὠφείλε τὴν ἀγάπην τῆς βαπτιστικῆς τῆς εἰς ἓν λάθος τῆς, προσέθεσε καθ' ἑαυτὴν:

«Ὁ Θεὸς ἡξεύρει τί κάμνει... Ναί, τὸ λάθος μου ἦτο ἐκ Θεοῦ. Ἄν ὁ μαργαριττὴς αὐτὸς δὲν ἀρμύζῃ τόσον εἰς τὴν τραχεῖαν χεῖρα τῆς Γιαννούλας, ὅσον θά ἤρμυζεν εἰς τὴν βελουδίνην χεῖρα τῆς Ίωάννας, ἦνοιξεν ὁμῶς τὴν καρδίαν τῆς πτωχῆς ἐκείνης, τὴν κλεισπὴν εἰς τὴν πρὸς τὴν Ἀγάπην, ἐν ᾧ πάλιν ὁ σάκκος τοῦ ἐργοχείρου, ὁ ὁποῖος ἐστάλη πρὸς τὴν πλουσίαν μου βαπτιστικὴν, ἦνοιξε τὴν ἰδικὴν τῆς καρδίαν πρὸς τὰ σοβαρὰ καί τὰ χρήσιμα.»

(Διασκευὴ) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΟΙ ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ ΜΥΚΗΝΑΙ, ΑΙΓΥΠΤΟΣ

ΑΙ ἐξερχόμεθα εἰς τὸν πρόδομον διὰ τῆς θύρας τῆς ἀπέναντι ἐκείνης, διὰ τῆς ὁποίας εἰσῆλθομεν εἰς τὴν πρώτην Αἴθουσαν. Ὁ μέγας κύκλος ἐτελείωσεν. Ἀλλ' ἰδοὺ καί ἄλλη θύρα, ἀκριβῶς ἀπέναντι τῆς εἰσόδου τοῦ Μουσείου, θύρα μεγάλη, στολισμένη ἄνωθεν μετὰ τὸ γύφινον ἔκτυπον ἐνδὸς μυκηναϊκοῦ συμπλέγματος. Εἶνε ή θύρα τῆς Μυκηναίας Αἰθούσης τῆς περιφήμου.

Εἰσερχόμεθα. Ὅποια ἐκπληξίς! ὁποῖον θάμβος! ὁποῖος πλεῦτος! ὁποία αἴγλη!... Εὐρισκόμεθα πρὸ τοῦ θησαυροῦ τοῦ Ἀτρέως, ὡς ὠνόμασεν ὁ Ἑρρῖκος τὴν εὐρήματά του ταῦτα. Καί εἶνε ἀληθὴς θησαυρός... Ἐδῶ πλέον βασιλεύει ὁ χρυσός. Ἀπὸ καθαρὸν χρυσὸν εἶνε τὰ περισσότερα ἀντικείμενα τῆς μεγάλης συλλογῆς, τῆς ἀποκειμένης εἰς τὰς ἀλλεπαλλήλους καί μεγαλοπρεπεῖς προθήκας τῆς αἰθούσης. Κύπελλα, δοχεῖα, προσωπίδες, δακτυλίδι, σφραγίδες, ζῶναι, πόρπαι, καρπίδες, περιδέραια, διαδήματα, ὅλα κατάχρυσα. Καί εἰς τὴν ἀνυπολόγιστον ἀρχαιολογικὴν ἀξίαν, προστίθεται ή ἀξία τοῦ ἀγνοῦ καί ἀφθόνου μετάλλου, καί εἰς τὴν αἴγλην τῆς λαμπρᾶς παναρχαίας ἐκείνης τέχνης, προστίθεται ή αἴγλη τοῦ χρυσοῦ, ὁ ὁποῖος λάμπει ὡς νὰ ἐξῆλθε τώρα ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ χρυσοχόου!

Κόσμος ὁλόκληρος, ἄγνωστος πολιτισμὸς ἀρχαίας προϊστορικῆς καί προελληνικῆς ἐποχῆς, ἀνέδυσεν ἐκ τῶν σπλάγχχνων τῆς γῆς ὑπὸ τὴν σκαπάνην τοῦ ἀρχαιολόγου. Καί ἀπεκάλυψεν θαυμάσια οἱ τάφοι αὐτοῖ τῶν Μυκηναίων, ἐντὸς τῶν ὁποίων εὐρέθησαν οἱ θησαυροί, τοὺς ὁποῖους βλέπομεν. Καί ὁποῖος πολιτισμὸς! Ὅποια τέχνη εἰς τὴν κατεργασίαν τῶν μετάλλων! Ὅποια χάρις καί κομψότης εἰς τὰ χρυσᾶ ἐκείνα κοσμήματα, εἰς τὰ σχήματα, εἰς τὰς γραμμὰς, εἰς τὰς παραστάσεις, εἰς τοὺς στολισμοὺς! Κυττάξατε τώρα γύρω σας καί ἐπάνω. Ἡ ὀροφή καί οἱ τοῖχοι τῆς αἰθούσης ταύτης εἶνε ἐξωγραφημένοι μετὰ τὰ ἴδια κοσμήματα, τὰ ὁποῖα ὑπάρχουν ἐπὶ τῶν διαφόρων ἀντικειμένων τῆς μυκηναϊκῆς συλλογῆς. Καί τὰ σχήματα, τὰ ὁποῖα βλέπει κανεὶς ἐπὶ τῶν ἐπιτυμῶν στηλῶν, ἐπὶ τῶν ἀγγείων καί ἐπὶ τῶν χρυσῶν κοσμημάτων, τὰ βλέπει εἰς πολὺχρῶμα καί ἀρμονικώτατα συμπλέγματα ἐπὶ τῆς ὀροφῆς καί τῶν τοίχων. Ἡ ἰδέα τῆς Ἐφορείας τοῦ Μουσείου μας, νά διακοσμήσῃ οὕτω τὴν Αἴθουσαν, θά ὁμολογήσετε ὅτι εἶνε ἐπιτυχιστάτη. Ἐκαμὲ τὴν ὠραιότεραν διακόσμησην, τὴν ὁποίαν εἶδα ἕως τώρα εἰς τὰς Ἀθήνας. Θά νύχονην δὲ νά ἐπαφελούνο αὐτῆς οἱ κοσμηματογράφοι μας καί νά εἰσῆγέτο εἰς τὰς οἰκίας ἀντικαθίστῶσα τὰ βάνουσα, τὰ ἀκαλαίσθητα καί ξενικά ἀραβουργήματα, τὰ ὁποῖα στολίζουν δθὲν τῶρα τὰς ὀροφὰς καί τοὺς τοίχους μας... Ἀλλ' οἱ σημερινοὶ ἰδιοκτῆται δὲν ἐννοοῦν καί πολὺ ἀπὸ εὐγένειαν τέχνης. Μεθ' αὐτοῦ, ὅταν θά μεγαλώσετε σείς καί θά κτίσετε οἰκίας, θά φροντίσετε βέβαια νά τὰς διακοσμήσετε ὠραιότερα καί ἐλληνικώτερα. Ἡ ἀρχαία τέχνη ἔχει θησαυροὺς

ἀνεκμεταλλεύτους· ἀντὶ δὲ νά μιμώμεθα εἰς ὅλα τοὺς ξένους, διατί νά μὴ μιμώμεθα τοὺς προγόνους μας;

Εἰς τὴν Μυκηναίαν Αἴθουσαν ὁ ἐπισκέπτης θά θαυμάσῃ ἐπίσης, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καί τὰ δύο ἐκείνα χρυσᾶ κύπελλα τοῦ Βαφίου, τῆς αὐτῆς παναρχαίας ἐποχῆς, μετὰ τὰς ἐπ' αὐτῶν ἀναγλύφους βουκολικὰς παραστάσεις, τόσον κομψὰ, τόσον ὠραῖα, καί τόσον τελειῶς διατηρούμενα, ὥστε νομίζει κανεὶς ὅτι χθὲς ἐξῆλθον ἐκ τοῦ χρυσοχοείου. Ὑπάρχει ἀκόμη καί συλλογὴ τρωϊκῶν ἀρχαιοτήτων, δωρηθεῖσα ὑπὸ τῆς κυρίας Σοφίας Σχλημαν. Ὑπάρχουν ἀκόμη ἀγγεῖα καί ἄλλα ἀντικείμενα ἐκ Ναυπλίας, Σαλαμῖνος, Θορικοῦ, Διμηνίας, Τύρινθος, ὡς καί ἐκ τοῦ χωρίου Σπάτα τῆς Ἀττικῆς, δωρεὰ τοῦ Μιχαήλ Καλλιφρονᾶ. Ἀλλ' ή Μυκηναία συλλογὴ δεσπόζει ὅλων, καί ή μεγάλη μορφή τοῦ Ἑρρῖκου Σχλημαν. ἀνακύπτει καί ἐπιβάλλεται.

Νομίζω, ὅτι καί ἄλλοτε σᾶς ὤμειλῃσα περὶ τοῦ μεγάλου αὐτοῦ γερμανοῦ ἀρχαιολόγου, ὁ ὁποῖος, ἀπὸ δώδεκα ἐτῶν παιδί, ὅταν ἀνεγίνωσκε τὸν Ὀμηρον, ὠνειρεύθη νάνασκάψῃ τὴν Τροίαν διὰ ν' ἀνεύρῃ τοὺς θησαυροὺς τοῦ Πριάμου, καί νάνασκάψῃ τὰς Μυκήνας, διὰ ν' ἀνεύρῃ τοὺς θησαυροὺς τοῦ Ἀτρέως· ὁ ὁποῖος ἐμεγάλωσε μετὰ αὐτὸ τὸ ὄνειρον, εἰργάσθη ὡς ἔμπορος καί ἐπλούτησε μετὰ αὐτὸ τὸ ὄνειρον, ἐμελέτησε μετὰ αὐτὸ τὸ ὄνειρον, κατέλληεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἤγουν, ἠρῆνυν, ἀνέσκαψε καί δὲν ἠσούχασεν, εἰμὴ ἀφοῦ ἐπραγματοποίησε τὸ ὄνειρόν του. Ἡ σκαπάνη του εἰς τὴν Τροίαν, εἰς τὰς Μυκήνας, εἰς τὸν Ὀρχομενόν, εἰς τὴν Τίρυνθα, παντοῦ ὅπου τὴν διηθούνην ὁ θερμὸς του πόθος, ὁ ἀκοίμητος ζῆλός του, ἔκαμνε θαύματα, μετεβάλλετο εἰς μαγικὴν ράβδον, ή ὁποία ἐγγίζουσα τὴν γῆν ἐφερεν εἰς φῶς θησαυροὺς. Καί ὅσον οὐδεὶς κατεστῆλσε τὰ Μουσεία, καί ἐπλούτισε τὴν ἐπιστήμην, καί κατέπληξε τὸν κόσμον, καί ἐδόξασε τὸ ὄνομά του διὰ παντός.

Ἡ ἀμέσως ἐπομένη Αἴθουσα περιλαμβάνει τὴν Αἰγυπτιακὴν Συλλογὴν, τὴν ὁποίαν ἐδώρησεν ὁ ὁμογενὴς Ἰωάννης Δημητρίου ὁ ἐκ Ἀθήνων. Ἄλλος κόσμος πανάρχαιος, ἄλλος πλούτος ἐδῶ θαυμάσιος. Τὰ περισσότερα ἀντικείμενα εἶνε χάλκινα ἀγαλμάτια θεῶν. Θεοὶ ζωοειεφαλοὶ, μετὰ κεφαλὰς θῶων, ἱεράκων, λέωνων, θεοὶ νανοειδεῖς ὡς βρέφῃ, θεοὶ ὡς παιδιὰ μετὰ δακτύλους εἰς τὸ στόμα, — ὁ Ὡρος, ὁ Ρᾶ, ὁ Φθῶ, ὁ Μᾶ, ὁ Ἀρμυων, ὁ Ἀνουβις, ὁ Ὅσιρις, ή Ἰσις, καί ὅλοι οἱ πολύμορφοι, οἱ πολυώνυμοι καί παράδοξοι θεοὶ τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων, οἱ ὁποῖοι σήμερον χρησιμεύουν διὰ νά κάμνωμεν... Λεξιγρίφους. Καί ἐκτὸς τῶν θεῶν, ὁμοιώματα ζῶων ἱερῶν, ὁ βούς Ἀπις, πλῆθος σκαραβαίων,

θελίγγες, αλλά ἀγάλματα μετέρογκροι, γὰρ, εἰκόνες, λήθη, ἐνέπιγχαροι, καὶ τὰ λοιπὰ. Τέλος, εἰς τὰ τρία παράπλευρα δωμάτια, τὰ μικρὰ καὶ χαμηλόροφα, εἰς ἃς ἀποστελεσμέναι αἱ μουσῆαι, ὑπάρχουσιν ῥωδὲς, σιχαρόφες, ἐν τῷ παραδεδωκένῳ κειμένῳ των, κοιμώμεναι τὸν μακράν ὕπνον, τὸν ὁποῖον ἐτάραξεν ἡ περιέργεια τῶν ἀρχαιολόγων.

Καὶ οὕτω πελειῶναι ἡ ἐπισκεψίς μας εἰς τὸ Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον των Ἀθηνῶν, τὸ πλουσιώτερον καὶ θαυμαστότερον Μουσεῖον τοῦ κόσμου. Εἰς ὅσον δὲν σὰς τα εἰδείξαμε, δεινὰς ἐμαθα καὶ πολλὰ πράγματα μετὰ ἄρθρα, μὲν τὰ συντομὰ καὶ ἀπλῆ, ἄλλ' εἴθε τουλάχιστον, νὰ σὰς ἐνέπνευσαν τὸν ἐρώτα πρὸς τὴν ἀρχαιότητά των πόθον νὰ τὴν μελετήσετε, νὰ τὴν γνωρίσετε καλὰ μὲν ὁδηγὸς καλλιτέρας ἀπὸ ἐμῆς, καὶ νὰ καμῆτε ὅσοις ἔσθε τὴν ἀρχαιολογίαν.

ΤΑΞΕΙΔΙΟΝ ΑΝΑ ΤΟΥΣ ΚΟΣΜΟΥΣ

Η ΘΕΙΑ ΜΟΥ ΟΥΡΑΝΙΑ

(Συνέχεια καὶ τέλος, ἴδε σελ. 432)

Οἱ καταικοί τοῦ Κοιτίου, τῆς πρωτευούσης τῆς δημοκρατίας τοῦ Ἰσημερινοῦ, καμνουν εἰς 24 ὥρας τὸν γύρον ὅλον τοῦ ἰσημερινοῦ, δηλ. 40 χιλιάδες χιλιόμετρα, ἐπειδὴ ἡ πόλις των καίται σχεδὸν ἐπὶ τοῦ ἰσημερινοῦ. Εἰς τὸν ἰσημερινὸν ὁμοῦ τοῦ Διὸς τρέχουν περισσότερον ἀπὸ 440 χιλιάδας χιλιόμετρα εἰς πολὺ ὀλιγωτέρον χρόνον, σχεδὸν εἰς δεκά μόνον ὥρας. Δι' αὐτὸ, ὅτε ὁ Ζεὺς ἦτο ἀκόμη εἰς ρευστὴν κατάστασιν, ὁ τὸσον ταχὺς χορὸς ἐπὶ τὴν ἰσημερινὴν τὸν μεγαλύτερον πλανήτην του.

Εἰς παρατηρήσεις καλλιτέρας τὰν Διὰ, θὰ διακρίνῃς εἰς αὐτὸν κηλίδας, ἀπὸ τὴν μετατόπισιν των ὁποίων θὰ ἐννοήσῃς κατὰ ποῖαν διεύθυνσιν περιστρέφεται ἡ ἰσθμὸς πρὸς τὴν ὁ αἰών τῆς περιστροφῆς τοῦ Διὸς εἶναι καθέτος ἐπὶ τῆς τροχίας του, δηλαδή ὁ Ζεὺς παρουσιάζεται κατὰ πρόσωπον εἰς τὸν Ἥλιον, καὶ οὐχὶ κεκλιμένως ὡς ἡ Γῆ.

Καὶ μὲν αὐτὸ τί γίνεται;

Δι' αὐτὸ, ἀγαπήτῃ μου, ὁ Ἥλιος φωτίζει διαρκῶς τὸ ἡμισφαιρίου τοῦ Διὸς ἀπὸ τοῦ ἐνὸς πόλου εἰς τὸν ἄλλον, καὶ ἐνεκα τούτου καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ μεγάλου ἔτους του, τὸ ὁποῖον εἶναι 10478 ἡμέρας ἀπὸ 10 ὥρας ἑκάστην, ἡ ἡμέρα εἶναι 6 ὥρων καὶ ἡ νύξ ἄλλων 6. Εἰς δὲν γνωρίζουν ὥρας τοῦ ἔτους, δὲν ὑπάρχει ἐκεῖ οὐτε χειμὼν οὐτε θέρος, ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει καὶ διαφορὰ μετὰ τῆς διαρκείας τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός.

Εἰς τὴν Γῆν ὁμοῦ δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιον, αὕτη περιστρέφεται κεκλιμένη οὕτως ὥστε ὁ εἰς πόλος εἶναι ἐστραμμένος πρὸς τὸν Ἥλιον, καὶ ὁ ἄλλος μένει ἐπὶ

σὴν εἰς τὸ σκότος, κατὰ τὰς θερινὰς ἐπὶ παραδείγματι τροπὰς, ὅλον τὸ μέρος τῆς Γῆς τὸ περὶ τὸν βόρειον πόλον φωτίζεται ἀπὸ τὸν Ἥλιον καθ' ὅλην τὴν περιστροφὴν τῆς Γῆς ἐνθ' οὗναγτίον περὶ τὸν νότιον πόλον ἐπικρατεῖ σκότος καθ' ὅλην τὴν περιστροφὴν. Μετὰ εἰς ῥήγας θὰ γίνεσθαι τὸ ἐναντίον, ἐπειδὴ ἡ Γῆ, ἀπὸ μετατόπισθ' εἰς τὸ ἄλλο μέρος ὡς πρὸς τὸν Ἥλιον, θὰ ἔχῃ τὸν βόρειον πόλον τῆς εἰς τὴν σκίαν καὶ τὸν νότιον εἰς τὸ φῶς. Τότε ἐνθ' ἡμεῖς θὰ ἔχωμεν χειμῶνα καὶ χειμερινὰς τροπὰς, εἰς τὸ νότιον ἡμισφαίριον θὰ ἔχουν θέρος.

Διὰ νὰ ἐννοήσῃς καλλιτέρας αὕτην τὴν κλίσιν τῆς Γῆς, λάβε πορτοκάλιον τὸ ὁποῖον νὰ διατρύψῃς διὰ μίαν βελόνης τοῦ πλεξιμάτου, καὶ στρέψε τὸ περὶ αὐτὸν τὸν ἄξονα. Θὲς δὲ αὐτὸ πρὸς λυχνίας πρὸς τὰς ἀριστερὰς κεκλιμένον ὀλίγον πρὸς τὸ ἐν μέρος. Θὰ ἴδῃς ὅτι καθ' ὅλην τὴν περιστροφὴν ἐν μέρος τοῦ πορτοκαλίου, περὶ τὸ ἐν ἄκρον τῆς βελόνης, θὰ εἶναι διαρκῶς εἰς τὸ σκότος, τὸ δὲ ἄλλο, τὸ ἐστραμμένον πρὸς τὴν λυχνίαν, θὰ εὐρίσκειται διαρκῶς εἰς τὸ φῶς. Φέρε ἐπεὶ τὸ πορτοκάλιον ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τῆς λυχνίας, πρὸς τὰ δεξιὰ, χωρὶς ὁμοῦ νὰ μεταβάλλῃς τὴν κλίσιν του, οὐδὲ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἄξονος. Τότε τὸ φωτίζον πρὶν ἀκρον θὰ εὐρίσκειται εἰς τὸ σκότος, τὸ δὲ ἄλλο, θὰ φωτίζεται, θὰ ἔχῃ θέρος ἐνὸς πρὶν εἶχε χειμῶνα.

Πόσον νὰ κλίνῃ τὸ πορτοκάλιον;

Ζήτησε εἰς μίαν γνήνην σφαῖραν τὸν κύκλον ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶναι γεγραμμένον «βόρεια ὁ πόλος καὶ ὁ νότος», καὶ ὅσον ἀπέχει αὐτὸς ἀπὸ τὸν πόλον, τόσον νὰ κλίνῃς τὸ πορτοκάλιον.

Ὁ κύκλος αὐτὸς εὐρίσκειται μετὰ τῶν μούρων 60 καὶ 70, ἀκριβῶς εἰς τὰς 66 καὶ ἡμισίαν, δηλαδή ἀπέχει ἀπὸ τὸν πόλον 23 μοίρας καὶ ἡμισίαν, ὅσον εἶναι κεκλιμένος καὶ ὁ ἄξων τῆς Γῆς. Ὅσοι τόποι εὐρίσκονται ἐπὶ τοῦ βόρειου πολιτικοῦ κύκλου — ὑπάρχει καὶ νότιος πολιτικὸς κύκλος — ἔχουν κατὰ τὰς θερινὰς τροπὰς τὸν ἥλιον ἐπὶ 24 ὥρας.

Καὶ πάλιν αἱ θεριναὶ τροπῆαι, τί σημαίνουν αὐταὶ αἱ λέξεις;

Εἰς τῆς γνήνης σφαίρας δὲν ὑπάρχουν σημειωμένοι μόνον οἱ πολιτικοὶ κύκλοι, ἀλλὰ καὶ οἱ τροπικαὶ, μετὰ τῶν ὁποίων ἐκτείνεται ἡ διακεκαυμένη ζώνη, ὀνομαζομένη κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐπειδὴ θερμαίνεται πολὺ ἀπὸ τὸν Ἥλιον. Οἱ δύο τροπικαὶ ἀπέχουν ἀπὸ τὸν ἰσημερινὸν 23 μοίρας καὶ ἡμισίαν, ὁ εἰς ἀπὸ τὸ ἐν μέρος, τὸ βόρειον, καὶ ὁ ἄλλος ἀπὸ τὸ νότιον.

Οἱ δύο ἀριθμοὶ τοῦ πολιτικοῦ κύκλου!

Σοὺ φαίνεται παράδοξον; Ἡ Γῆ κινεῖται ὁλόκληρος, καὶ παρόμοια συμβαίνουν εἰς τὴν διακεκαυμένην ζώνην, μετὰ συμβαίνουν εἰς τὴν κατεψυγμένην.

ἡ ὁποία περιορίζεται ἀπὸ τὸν πολιτικὸν κύκλον καὶ εἰς τὸ μέσον τῆς τὸν πόλου. Τὴν ἡμέραν μάλιστα κατὰ τὴν ὁποῖαν εἰς τὸν πολιτικὸν κύκλον ἔχουν ἡμέραν 24 ὥρων, εἰς τὸν τροπικὸν ἔχουν τὸν ἥλιον κατὰ τὴν μεσημβρίαν ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς των, ἐκείνην τὴν μεσημβρίαν ἡ σκία των ἀνθρώπων εἰς αὐτὰ τὰ μέρη πίπτει ὑπὸ τοὺς πόδας των καὶ δὲν ἔχουν σκίαν, εἶνε ἀσπίλοι. Τὴν ἐπαυριὸν ἔχουν ἡμέραν 24 ὥρων οἱ κατοικοῦντες ὀλίγον ὑψηλότερα ἀπὸ τὸν πολιτικὸν κύκλον καὶ ὀλίγον χαμηλότερα ἀπὸ τὸν τροπικόν, ἔχουν τὸν ἥλιον ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς των κατὰ τὴν μεσημβρίαν, καὶ οὕτω καθέξῃς μέχρι τῆς ἰσημερίας, ὅποτε αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου πίπτουν καθεύως ἐπὶ τοῦ ἰσημερινοῦ καὶ φθάνουν συγχρόνως μέχρι τῶν δύο πόλων, ἐκείνην τὴν ἡμέραν καὶ ἀπὸ τοὺς δύο πόλους φαίνεται ὁ ἥλιος εἰς τὸν ὀρίζοντα.

Εἰς πάντα τὰ μέρη τῆς Γῆς κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἡ νύξ εἶναι ἰσημετήν, ὅπως γίνεται πάντοτε εἰς τὸν Δία καὶ διὰ τοῦτο ὀνομάζεται ἰσημερία.

Καὶ αἱ τροπῆαι, τί σημαίνει;

Σοὺ, σίμω, περὶ τοῦ ἡλίου ὅπως ἔκαμνον οἱ ἀρχαῖοι, οἱ ὁποῖοι ἐπίστευον ὅτι στρέφεται περὶ τὴν Γῆν δι' αὐτοὺς ὅταν ὁ Ἥλιος ἐφθάνῃ εἰς τὴν γραμμὴν των τροπικῶν, ἐσταμάτα — καὶ ἐδόθη τὸ ὄνομα ἡ λ. ἰ. σ. τ. α. σ. ἰ. ο. — καὶ ἐτρέπετο πάλιν πρὸς τὸν ἰσημερινόν, καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἐδόθη τὸ ὄνομα τῶν τροπῶν. Εἰσαι τώρα εὐχαριστημένος;

Πάντοτε εὐχαριστοῦμαι νὰ μαθηθῇ τί σημαίνουν αἱ λέξεις τὰς ὁποίας ἀκούω. Τί γίνεται ὁ Ἥλιος ὅταν ἐπανεέλθῃ εἰς τὸν ἰσημερινόν;

Ἐξακολουθεῖ τὴν πορείαν του πρὸς τὸν ἄλλον τροπικόν, τότε αἱ ἡμέραι ἐλαττοῦνται εἰς τὸ ἴδιόν μας ἡμισφαίριον, καὶ αὐξάνουν εἰς τὸ ἄλλο, μέχρις ὅτου φθάσῃ ὁ Ἥλιος 23 μοίρας καὶ ἡμισίαν πρὸς νότον τοῦ ἰσημερινοῦ. Εἰς αὐτὸ τὸ διαστήμα, ἡμεῖς ἔχομεν φθινόπωρον, καὶ εἰς τὸ γότιον ἡμισφαίριον, ἔαρ. Ἀπὸ τὸν νότιον τροπικόν ὁ Ἥλιος ἐπανερχεται πρὸς τὸν ἰσημερινόν, καὶ οὕτω καθέξῃς.

Πρόσεξε δὲ εἰς τὰς διαφορὰς ποιτικῆς τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός εἰς τὰς διαφορὰς μέρη τῆς Γῆς.

Εἰς αὐτὸν τὸν πόλον, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους, ὑπάρχει μία μένον ἡμέρα καὶ μία νύξ, ἡμέρα ἐξ μηνῶν καὶ νύξ ἄλλων ἐξ. Ἀπὸ τῆς μίας ἰσημερίας μέχρι τῆς ἄλλης, ὁ ἥλιος οὐδὲ ἀνατέλλει οὐδὲ δύει, ἀλλὰ μένον γράφει εἰς τὸν οὐρανὸν κυκλικὰς γραμμὰς καὶ ἀνεπαίσθητως ἀνέρχεται μέχρις ὅτου φθάσῃ κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν τροπῶν 23 μοίρας καὶ ἡμισίαν ὑπεράνω τοῦ ὀρίζοντος, ἐκτετε ἐπὶ τρεῖς μῆνας καταβαίνει κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον μέχρι τοῦ ὀρίζοντος, δηλαδή τὸ ὅλον εὐρίσκειται ὑπεράνω τοῦ ὀρίζοντος.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

